

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра міжнародних економічних відносин

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин
Протокол № 5 від 22 грудня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Корпоративне управління
Викладач (-і)	Д. е. н., професор кафедри міжнародних економічних відносин В. І. Гринчуцький
Контактний телефон викладача	+38 0342 75-20-27
E-mail викладача	valerii.hrynchutskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 120 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	<p>Очні консультації: щовівторка 15:00-16:30 в ауд. 104 (корпус університету за адресою: вул. Чорновола, 1)</p> <p>Онлайн консультації: щочетверга 16:00-17:00 за посиланням: https://us05web.zoom.us/j/81913774944?pwd=bmdLN2lQVVkwM05sVmpKK0psVFBNZz09 Meeting ID: 819 1377 4944 Passcode: zt2DZJ</p> <p>Для консультування також використовується електронна пошта професора Гринчуцького В.І., що вказана в цьому силабусі.</p>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти корпоративного управління» є основні принципи побудови системи управління міжнародними корпораціями та їхні особливості залежно від країни застосування.</p> <p>Під час вивчення курсу «Міжнародні стандарти корпоративного управління» здобувачі повинні зрозуміти основні закономірності розвитку та функціонування системи корпоративного управління в сучасних умовах глобалізації та можливості їхнього використання у вітчизняних умовах</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою вивчення дисципліни</u> «Міжнародні стандарти корпоративного управління» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок в сфері корпоративного управління що дозволить гарантувати потенційним інвесторам надійності капіталовкладень, забезпечення отримання повної та об'єктивної інформації про діяльність компаній було розроблено міжнародні стандарти і правила, які були б законодавчо закріплені й впроваджені в практичну діяльність товариств</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – засвоєння студентами теоретичних основ і принципів використання міжнародних стандартів у системі корпоративного управління, концептуальних засад управління з дотриманням прав акціонерів – вміння застосовувати сучасні методи використання міжнародних стандартів практичного управління активами, капіталом, інвестиціями, грошовими потоками і 	

фінансовими ризиками для прийняття ефективних організаційних та фінансових рішень, які б забезпечують високий динамізм корпорації на ринку й варіативність її фінансової та інвестиційної діяльності;

– використовувати набуті теоретичні знання для розробки методів управління корпораціями на світових ринках, доходності, ціни та інших показників, що характеризують фінансові інструменти тощо

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності:

СК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

СК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

Програмні результати навчання:

3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин. 20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин. 21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

5. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
лекції	12 год.			
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 год.			
самостійна робота	60 год.			
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Галузь знань	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
6	29 «Міжнародні відносини»	3	Вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема	кількість год.			
	лекції	заняття	сам. роб.	
Тема 1. Теоретичні основи забезпечення ефективної системи корпоративного управління	2	2	8	
Тема 2. Права акціонерів та основні функції власності корпорацій	2	2	8	
Тема 3. Рівноправність акціонерів у системі корпоративного управління	2	2	8	
Тема 4. Роль зацікавлених сторін у корпоративному управлінні	2	4	12	
Тема 5. Розкриття інформації та прозорість у системі корпоративного управління	2	4	12	
Тема 6. Обов'язки та відповідальність членів правління (ради директорів) корпорації	2	4	12	
ЗАГАЛОМ:		12	18	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання знань здобувачів/здобувачок вищої освіти із навчальної дисципліни включає поточний і семестровий контроль знань.</p> <p>Поточний контроль передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування на практичних (семінарських) заняттях; - контрольні і самостійні роботи; - тематичне тестування. <p>За рішенням кафедри здобувачам/здобувачкам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками/учасницями олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали. Максимальна кількість балів за поточний контроль протягом навчального семестру – 50.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студенти зобов'язані:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - вести конспекти лекцій; 			

	<p>- приймати активну участь в роботі на практичних (семінарських) заняттях;</p> <p>- виконувати тестові завдання;</p> <p>- виконувати самостійні завдання, готувати доповіді та презентації.</p> <p>Відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та <u>Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u> (Нова редакція) (введено в дію наказом ректора № 361 від 31.07.2020 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>- «відмінно» – здобувач/здобувачка освіти міцно засвоїв/засвоїла теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>- «добре» – здобувач/здобувачка освіти добре засвоїв/засвоїла теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>- «задовільно» – здобувач/здобувачка освіти в основному опанував/опанувала теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вмє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>- «незадовільно» – здобувач/здобувачка освіти не опанував/ не опанувала навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Протягом вивчення дисципліни «Економіка підприємства» студенти/студентки виконують декілька видів письмових робіт (індивідуальне завдання, реферат, вирішення ситуаційних завдань, формування ділових документів, розв'язання задач, письмові відробітки пропущених занять тощо). Кожна письмова робота оцінюється:</p>

	<p>- індивідуальне завдання, реферат та вирішення ситуаційних завдань – по 4 бали за кожен роботу;</p> <p>- формування ділових документів – 5 балів;</p> <p>- розв’язання задач, письмові роботи з пропущених занять – 2 бали.</p> <p>Всі письмові роботи студентів стаціонарної форми навчання виконуються до наступного практичного заняття. Заочна форма навчання – за 10 днів до початку сесії). Студенти на індивідуальному графіку навчання – за 10 днів після отримання завдання, але не пізніше 10 днів до початку сесії. Роботи виконуються у довільній формі (від руки, надруковані та електронний варіант) і подаються на кафедру або надсилаються викладачу на електронну адресу</p>
Семінарські заняття	<p>Оцінювання відповідей студентів і студенток на семінарських заняттях відбувається за 50-бальною шкалою, де:</p> <p>41-50 балів – відмінно, 25-40 балів – добре, 11-24 бали – задовільно, 1-10 балів – незадовільно.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студенти та студентки допускаються до проходження підсумкового контролю за умови отримання протягом навчального семестру не менше 25 балів.</p> <p>Допускається, як виняток, з дозволу завідувача у визначений кафедрою строк виконання здобувачем/здобувачкою вищої освіти додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення поточних оцінок.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – екзамен.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль у вигляді екзамену проводиться у формі виконання письмових, усних, письмово-усних та / або тестових екзаменаційних завдань. На екзамен виносяться питання, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, типові і комплексні задачі, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання та застосувати їх для вирішення практичних завдань.</p> <p>Перед екзаменом у терміни, визначені розкладом, обов’язково проводяться консультації. Перелік екзаменаційних питань чи завдань, що відповідають робочій навчальній програмі дисципліни, та критерії їх оцінювання за пропозицією викладачки визначаються (затверджуються) кафедрою, включаються до робочої навчальної програми дисципліни і доводяться до здобувачів і здобувачок під час консультації.</p> <p>Результати екзамену оцінюються у балах (максимальна кількість – 50) і включаються у підсумкову оцінку з навчальної дисципліни.</p> <p>Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується як сума оцінок за навчання протягом семестру та екзаменаційної оцінки (максимальна кількість – 100 балів).</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: У разі виконання завдання здобувачем/здобувачкою освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачкою, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Академічна доброчесність: Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів/здобувачок вищої освіти та викладачів/викладачок університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням:

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату/>

Відвідування занять: Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем/здобувачкою освіти занять регламентується [Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).

8. Рекомендована література

1. Корпоративне управління відповідно до міжнародних стандартів. URL: <https://strategic-ua.com/services/korporatyvne-upravlinnya-vidpovidno-do-mizhnarodnyh-standartiv>
2. Корпоративний сектор. *Управління і менеджмент*. URL: <http://www.managerhelp.org/hoks!178111.html>
3. Міжнародні та національні стандарти корпоративного управління (Збірник кодексів та принципів). К.: Міжнародна фінансова корпорація, 2002. 247 с.
4. Принципи корпоративного управління ОЕСР (OECD Principles of Corporate Governance). URL: <http://www.oecd.org>
5. Принципи корпоративного управління України, підготовлений і затверджений Державною комісією з цінних паперів і фондового ринку України. К., 2003. URL: <https://dist.karazin.ua/moodle/mod/page/view.php?id=61419>
6. Сазонець І. Л. Корпоративне управління: світовий досвід та механізми залучення інвестицій: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 304 с.
7. *Фаріон Н. О.* Принципи корпоративного управління: Міжнародний та вітчизняний досвід. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 22. С. 134-138
8. Юрчишена Л. В. Принципи корпоративного управління: міжнародний досвід та впровадження в університетах. *Ефективна економіка*. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2020/55.pdf
9. About the Investor Stewardship Group and the Framework for U.S. Stewardship and Governance. URL: <https://isgframework.org/>
10. Corporate Governance Principles for US Listed Companies (2018), by Investor Stewardship Group/ URL: <https://isgframework.org/corporate-governance-principles/>.
11. Kirpatrick G. Improving Corporate Governance Standards: the Work of the OECD and the Principles. Paris, Organization for Economic Cooperation and Development, 2004. URL: oecd.org/daf/corporate-affairs/
12. Principles of Corporate Governance (2016), by Business Roundtable. URL:

<https://s3.amazonaws.com/bri.org/Principles-of-Corporate-Governance-2016.pdf>

13. The Core Principles of Good Corporate Governance. URL: <https://www.pearse-trust.ie/blog/bid/108866/the-core-principles-of-good-corporate-governance>

14. The principles. URL: <https://isgframework.org/stewardship-principles/>

15. The UK corporate governance code. Financial Reporting Council. JULY 2018. URL: <https://www.frc.org.uk/getattachment/88bd8c45-50ea-4841-95b0-d2f4f48069a2/2018-UK-Corporate-Governance-Code-FINAL.pdf>

Викладач

професор Валерій Гринчуцький